

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

„Un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți . . . și au început toți într'un chip a se lăpăda.“

(S. Ev. Luca 14, 16—24.)

Impăratul Artaxrexe avea o sutădouăzecișisapte țări, voind să-și arate puterea, bogăția și mărirea împărăției sale. a făcut un ospăț mare prietenilor și mai-marilor diregători a Perșilor și Midenilor, petrecerea a finut unasutășoptzeci de zile; iar locuitorilor din capitală Suza șapte zile le-a dat de băuț și de mâncat, ca să fie fericiți și indestuliți.

Acest împărat nu și-a împărțit domnia și împărăția sa cu cei chemați, deoarece el ar fi rămas sărac, ci numai le-a oferit chemaților și oaspeților puține zile de veselie, când după terminarea ospățului fiecare se întoarseră la diregătoria sa; ba încă și ospățul acela sa terminat cu scandal, fiindcă împărăteasa Vasti n'a voit a participa la acel ospăț pe lângă toate amenințările soțului împărat.

Impăratul care a gălit cină mare neamului omenesc este: Domnul Domnilor, Impăratul Impăraților, este Făcătorul și Ziditorul nostru, este Tatăl nostru cel ceresc, este Dumnezeu.

Sub ospățul, sub cina cea mare, la care a fost și este chemat neamul omenesc se înțelege: împărăția cerească, fericirea vecinică.

Omul, Stăpânul și Domnul casei este: Dumnezeu, cel chemat este: tot omul. Cu adevărat minunată este cina gălită de Domnul, care cină durează în vecinicie, unde sufletul nu va flămânzi și nu va însătoșa

niciodată, deoarece se va bucura de vederea deplină a isvorului tuturor fericirilor, care este Dumnezeu.

A știut și știe bine Părintele nostru cel ceresc, că neamul omenesc trebuie avizat, încunoștințat, invitat, admoniat și pregătit aci în lumea aceasta vremelnică, ca să fie apt și vrednic apoi a fi părtaș cinei cele fericite din împărăția cerului; pentruaceea a pregătit și chemat mai întâi neamul evreesc, prin Patriarhii și Prorocii trimiși la dânsul, dându-le Legea Sa în Muntele Sina.

L-a adus apoi pe poporul evreesc în pământul făgăduinții, le-a dat Dumnezeu preoți, judecători, și împărați; prin toate acestea l-a chemat de a ajuta la întemeierea împărăției Sale pe pământ. Trimis-a în cele din urmă chiar pe însuși Fiul Său, pe Isus Hristos, Care s'a făcut „sub lege,” ca pe cei de sub lege să-i răscumpere și să-i facă fiii lui Dumnezeu, — ne-a întemeiat s. Biserica Sa, în care Legea Lui cea Nouă să se vestească prin servitorii Lui, prin Apostoli în frunte cu sf. Petru, și urmașii lui: Patriarhii Romei, prin Episcopi și preoți, ca toți cei ce vor crede și se vor boteza să fie chemați și pregătiți a lua parte la „cina cea mare” din împărăția cerului.”

Dar vai! Ei evreii, dela care avea să vină „răsăritul cel de sus,” Mesia cel făgăduit, nu vor să-l primească, se scuză în diferite forme.

Deci întâiu poporul evreesc a fost chemat la credința lui Hristos și la Biserica Lui aci pe lume, că apoi să poată intra la cina cea mare vecinică și fericită. Dar pentrucă s'au lepădat, înșiși pe sine s'au osândit, iar Dumnezeu i-a blăstămat și pedepsit, ca să nu guste niciodată din aceea „cină mare.”

Unii s'au scuzat, „că au cumpărat moșie și caută să meargă a o vedea.” Aci se

reoglindește îngâmfarea, pizmai și sumeția jidovilor, a farizeilor și a cărturarilor; de-ar fi venit Isus cu mare putere pământească, ca să zdrobească împărăția și jugul Romanilor, dacă ar fi împărțit între ei onoruri și diregătorii lumești bine retribuite, desigur, că s'ar fi îndesat cu duiumul la acestea; așa însă au zis cu ironie: „Oare nu este acesta fiul Mariei”? Deci l-au disconsiderat pe Isus pentru că s'au înșelat în planurile lor nimernice.

Alții au zis că „cinci perechi de boi au cumpărat, și vor merge să-i încerce.” Deci n'au luat parte la cină. Aceștia reprezintă specia gheșeftarilor lacomi a neamului evreesc, cari spoliind pe alte neamuri și-au pus banul și averea în locul lui Dumnezeu pentru aceea nici nu vor lua parte la cină.

A treia clasă de jidovi, cari nu se vor bucura de participarea la „cina Domnului” sunt, cari „s'au însurat și pentru aceea nu pot veni,” aceștia sunt intruchiparea aceloră, cari numai viața sexuală a plăcerilor trupești au căutat-o, deci nu e de mirat, că s'au lepădat de invitarea dela cină. Hristos însă a învățat: „Cine vrea să vină după mine, să se lapede de sine și să vină după mine,” ei însă au urit și disconsiderat legea propovăduită de Isus.

Dintre creștini, cari nu vor putea lua parte la „ospățul fericirii cerești,” o parte sunt acei sumeți, cari nădăjduiesc spre bogăție câștigată cu nedreptul, se îmbogățesc din osteneala altora, iubesc odihna trupului și în dulceți petrec.

Alții scoși dela „masa Domnului” sunt acei creștini, cari cumpără pluguri, boi, oi, cai și altele, cum sunt moșierii, plugarii, economii, țărani, cari numai pentru agonisită, pentru vitele lor trăiesc, — n'au timp a umbla la biserică de a asculta s. Liturgii în Dumineci și Sărbători; deci de darurile lui Dumnezeu puțin se gândesc; se lapădă ei înșiși de agonisirea fericirii cerești.

Mai este altă parte, a treia, a acelor creștini, cari numai de faptele fărădelegilor își bat capul, în necurăție trupească viețuiesc, în concubinaj trăiesc, în murdării trupești locuiesc, în curvii, ca întro mocirlă se tăvălesc, deci așa se lapădă, — fiind ei servitorii diavolului, — de mâncările fericitoare a sufletului gățite la cina cea mare a Domnului.

D. V.

Lumea și Isus.

Goethe, cel mai mare poet al poporului german, conform părerilor contimporanilor lui a putut fi socotit de om extrem de fericit, căci i-a dăruit viața tot, ce poate da unui om. S'a bucurat până la sfârșit de o sănătate excelentă, a fost prietinel regelui Frederic al II-lea, care l-a copleșit cu semnele prieteniei lui și gloria, care așa de adese ori consecvent înconjoară pe mulți dintre cei talentați, lui i-a zâmbit, numele lui a fost cunoscut de lumea întreagă. Cea mai mare operă a lui Faust, se cunoaște de toți oamenii culți de pe fața pământului. Nici bogăția n'a fost mai avară față de el, căci l-a înzestrat cu belșug, în castelul lui din Weimar trăi într'un lux regal, înconjurat cu cele mai alese obiecte de artă. Fredericele și Șarlottele n'au putut fi nesimțitoare față de vraja, ce a radiat ființa lui Goethe și i-au dăruit inimile lor fără multă premeditare. Toate le-a avut acest poet, ce conform părerei lumii l-ar fi putut fericii. Și iată, acest om talentat, bogat, sărbătorit și iubit la vârsta de șaptezeci și cinci de ani scrie unui prieten al lui: Am trăit șaptezeci și cinci de ani, dar abia cincizeci de zile am fost fericit.

Deci dacă Goethe, care conform ideilor mulțimei epicureiste, ar fi trebuit să fie totdeauna la culmea fericirii, n'a gustat fericirea decât cinzeci de zile, atunci ce se spunem noi, oamenii comuni de azi, cari nici talentul, nici farmecul lui Goethe nu-l avem și cari suntem cufundați în mizeria zilelor noastre. Noi poate că nu avem mai mult, decât o zi fericită, sau poate că numai o oră, sau un minut de fericire. Unilor dintre noi și aceste minute fericite le lipsesc. Viața ne înșeală, ne jefuește și ne rănește. Și pentru ce se întâmplă toate aceste? Pentru că așteptăm fericirea noastră dela lume, care nu ne o poate da, fiindcă nici ea nu o are. Ea ne promite marea fericirii și ne dă marea amărăciunilor. Pornim la drumul nostru cu capetele ridicate, zâmbind în tinerescul avânt al nostru și abia facem câțiva pași și ne aflăm în mijlocul deșertului, singuratici și desnădăjduiți. Și desnădăjduiți, ne putem socoti desființați înainte de a muri.

Căci fericirea adevărată nu e din lumea aceasta. Ea vine dela Acela, pe care lumea nu l-a primit Isus e izvorul fericirii temporare și celei eterne. Căci dacă îl știm apro-

ape de noi, ne țighește izvor răcoritor în mijlocul nisiposului deșert, și pustietatea se schimbă în grădina plină de flori. Fericirea aceasta învinge năcazurile, mizeria, boala, căci rezultă din convingerea, că există răsplată dulce pentru toate chinurile lumii aceste. Și deaceea pot fi unele persoane cu suflete puternice, în mijlocul nenorocirilor foarte fericiți. Căci nu trebuie să confundăm expresiile noroc și fericire. Norocul este în afară de noi, nu depinde de noi, ci de alții și de împrejurări; fericirea e în noi, nu depinde decât de noi. Stă în puterea noastră ca să fim fericiți, sau nefericiți, căci noi ne decidem unde să ne căutăm, fericirea, la Isus sau în lume. Și fiind hotărâți, pentru Isus, imediat urmează fericirea. Căci dacă știm că lumea nu ne poate feri, toate năcazurile ei vor fi pentru noi neînsemnate și mici, față de promisiunile dulcelui Isus pentru cei umili și drepti, care promisiuni sunt în stare încă înaintea împlinirii lor, în aceasta viață, să ne deslege de noroiul pă-mântului și de suferințele izvorite din el.

Dr. Irina Berinde

A. G. R. U.

**Președintele Comitetului Diecezan
Eparhia Maramureș.**

A P E L.

Imprejurările ne impun să ne stringem rândurile.

Al doilea Congres General al AGRU-lui ținut la Oradea în zilele de 21—22 Noemvrie a. c. a făcut dovada că credincioșii conștienți catolici de rit oriental au înțeles intențiunile Preafericitului nostru Părinte Papa Piu al XI-lea manifestate în ziua de 15 Noemvrie 1925 în Bazilica Vaticană, când cu ocaziunea comemorării centenarului al 16-lea (1600 ani) al conciliului ecumenic dela Nicea a participat personal și activ. „La Capella Papale con Messa Pontificale în Rito Graeco nella Basilica Vaticana.”

A înțelege însă bunele intențiuni și a nu face ca și alții să le înțeleagă,

nu e destul, trebuie să și acționeze fieștecare dintre cei conștienți, ca în fine să se deștepte și cei dormienți.

Indemnat de aceste gânduri și văzând datorințele ce ni se impun în Statutele AGRU-lui, atragem atențiunea tuturor fraților noștri din Organizația Diecezană al Eparhiei Maramureș, ca întrucât încă ar mai fi — ce nu ne vine a crede — parohii și filii greco-catolice unde Agru încă nu s'ar fi constituit, să se constituie cel mai târziu încă în postul, sau la Sărbătorile sf. Crăciun. Iar acolo unde organizația parohială este deja înființată, în conformitate cu Art. 28 din Statute a) să alcătuiască bugetele (ce trebuia să se facă în înțelesul acestui art. până la 10 Dec. ca apoi în baza acestora să se poată alcătui bugetul comitetului diecezan, b) să se dea seamă de toate datele referitor la încasările făcute dela membri și restanțe de încasări.

Rapoartele referitoare la organizațiile din jud. Maramureș, să vor trimite Rev. Domn Vicar Ilariu Boroș, cele referitoare la parohiile din jud. Satu-Mare și Sălaj pe adresa dlui dr. Ionel Pop avocat Baia-Mare, secretarul Comitetului diecezan.

Sunt convins că acest apel nu va fi strigătul celui în pustiu!

Sighet, la 8 Decemvrie 1931.

Secretar Președintele Comitetului
Dr. Al. Filipciuc Diecezan

Conferința preoțească

a tractelor protopopești Mara și Cosău contropite în tractul protopopesc Sighet, cu data de 26 Nov. a. c. la Sighet, și-a ținut prima ședință festivă cu participarea a lor 20 domni preoți.

După desbaterea și rezolvirea a lor mai multe cauze de interes pastoral și moral, conform grațiosului ordin al Excelenței

Sale, Domnului Episcop al Maramureşului s'a procedat la constituirea forului protopopesc Sighet de I-a instanță cu membrii următori:

Preşedinte din oficiu: Reverendisimul Domn, Ilariu Boros vicarul Maramureşului, protopopul tract. Sighet, paroh I. în Sighet.

Asesori aleşi: M. On. Domni protopopi Simeon Balea paroh în săpânța, Iuliu Dragos paroh în Vad, Nicolae Doros paroh în Sat-Şugatag, Ştefan Ilniţchi paroh în Budeşti; asesori supleanți, On. Domni: Iuliu Rednic paroh în Iapa, Iosif Fucec paroh în Corneşti.

Defensor matrimonial: M. On. Domn, Dariu Vlad, protopop, paroh II. în Sighet.

Fisc: M. On. Domn Vasile Szabo protopop şi paroh în Ocna-Şugatag.

Notar: M. On. Domn Mihai Hotea, protopop şi paroh în Bărsana.

Iar de notarul tractului protopopesc Sighet s'a ales m. On. Domn Dariu Vlad protopop şi paroh. II. în Sighet.

Notarul ad-hoc a şedinței a fost: On. Domn Titu Berinde, paroh. III. în Sighet, şi preotul misionar al Maramureşului.

Şedința „Agrului” din Sighet

În 6 Decembrie a. c. în ziua de Săni-Nicoară membrii A. G. R. U.-lui din parohia Sighet au avut parte de o adevărată mângâiere sufletească şi anume: În noul local destinat pentru acest scop, care local este situat în edificiul „Asociaţiunii pentru Cultura Poporului Român din Maramureş” întemeiat de inimoşii fruntaşi intelectuali de pie memorie ai Maramureşului. Zelosul şi neobositul Domn preşedinte al comitetului parohial al „Agrului” la ora 4 după masă printr'o emoţionantă vorbire deschide prima şedință în prezența a lor circa 100 membri.

Urmează conferința mult prețiosului profesor de religie, a Clarisim. Domn Dr. A.

Filipciuc despre activitatea şi datorințele creştinului catolic în cadrele „Agrului.” Conferința instructivă, temeinic pregătită şi cu căldură predată a fost viu răsplătită prin aplauzele auditorilor şi exprimarea mulțimei ca recunoştință din partea Domnului preşedinte.

Apoi erudita Domnişoară: Dr. Irina Berinde, profesoară vorbeşte despre „Rolul femeii creştine catolice în familie; iar pentru întărirea moralului servitoarelor şi a jărențelor române din oraşul Sighet propune şi se angajează la formarea unui curs seral pentru stărpirea analfabetismului din mijlocul acestor servitoare.

În pauză parohul II. din Sighet atrage atenția ascultătorilor față de primejdioasa propagandă clandestină a pocăiților, îndeamnă pe cei prezenți, ca să combată şi să demascheze pe acești sectari.

La propunerea D-lui Preşedinte numele celor prezenți se eternizează prin proces verbal pe paginile acelei condice, unde figurează şi sunt induşi mecenatii mari şi întemeietorii ai „Asociaţiunii pentru Cultura Poporului Român din Maramureş.”

După aceea se fixează timpul şedințelor „Agrului” parohial în fiecare Duminecă şi Sărbătoare după masa solemnă dela ora 11^{1/2} pentru credincioşii economi, iar după masă la ora 4 separat pentru intelectuali şi separat pentru muncitori, zileri şi servitori.

Înainte de deschiderea acestei prime şedință solemnă, elevii căminului de ucenici întonează cântarea: Cuvine-să cu adevărat.

După terminarea programului şi pertractarea unor chestiuni în legătură cu intensificarea activității „Agrului” parohial, Dl. Preşedinte vădit emoţionat mulțumind celor prezenți pentru interesul dovedit cu aceasta ocaziune, închide şedința.

Să dea bunul Dumnezeu, că pentru viitor sămânța poveștelor şi îndemnurilor religioase morale sămânate în „Agru” să afle teren roditor în sufletele bunilor noştri credincioşi pentru întărirea şi apărarea dreptei noastre credințe catolice şi pentru câştigarea mântuirii sufletelor noastre.

„Cu ajutorul lui Dumnezeu” înainte!

Calendar săptămânal.

13—19 Dec. 1931.

13. Dumineca. Muc. Eustrat.
14. Luni. Mart. Tirzus.
15. Marți. Mart. Elefterie.
16. Mercuri. Prof. Ageu.
17. Joi. Prof. Daniil.
18. Vineri. Muc. Sebaştian.
19. Sâmbătă. Mart. Bonifaț.